

KIRKENS
BYMISJON



OSLO

ADRESSE:

Tollbugata 3
0152 Oslo
Tlf: 02005/22 36 55 00

Faks: 22 36 55 01

E-post: firmapost@skbo.no
www.bymisjon.no

BANK
7011.05.18127

GAVEKONTO:
7011.05.18593

ORG. NR.:
NO 944 384 448 MVA

Kirkens Bymisjons
visjon er at
menneskene i
byen erfarer
respekt, rettferdig-
het og omsorg

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Saksnr.:

J0605118

Dok.nr.:

5

Arkivkode

543

Dato:

31/8 06

Avd.:

INN/PRE

Saksbeh.:

U.off.:

Dato: 29.08.2006

Vår ref. 06/1653/JOHE

Deres ref.

HØRINGSSVAR FRA KIRKENS BYMISJON - MIDLERTIDIG ARBEIDSTILLATELSE TIL OFRE FOR MENNESKEHANDEL

Innledning:

Kirkens Bymisjon i Oslo er fornøyd med at refleksjonsperioden har blitt tatt opp til vurdering, da den viste seg å ikke fungere som et alternativ for kvinner utsatt for menneskehandel. Vi har lenge vært opptatt av at perioden skal gjøres lenger og med et annet innhold. Vi ser oss også fornøyd med at det nå foreslås å gi ofre for menneskehandel midlertidig arbeidstillatelse på tre måneder med mulighet til forlengelse med ett år. Dette ser vi på som en videreutvikling av refleksjonsperioden.

Vi vil her komme med kommentarer som vi mener kan gjøre den midlertidige arbeidstillatelsen bedre og mer tydelig – og med et større fokus på hva som er kvinnes beste. Vår største innvending mot forslaget er at endringen begrunnes for ensidig i politiets muligheter til å ta bakmenn. Vi ser det som viktig at endringen i minst like stor grad begrunnes med at kvinner ut fra sosiale og menneskelige hensyn trenger opphold i Norge.

Kommentarer:

1.2 Bakgrunn og formål

Sitat: ".....som har vært kritisert for å ikke gi ofre for menneskehandel tilstrekkelig forutsigbarhet og trygghet"

Sitat: "...er intensjonen at det i større grad tilrettelegges for at vedkommende på sikt skal kunne bryte med miljøet bak menneskehandelen. Videre er intensjonen å tilrettelegge for at bakmenn skal kunne straffeforfølges"

Kommentar: Intensjonen må også være at kvinner som velger å bryte med miljøet og anmelde skal få **garantier**, og at kvinner som er utsatt for menneskehandel og da forbrudd på menneskerettighetene skal få hjelp og oppfølging.

2.2 Kriterier for å få midlertidig arbeidstillatelse

Sitat: "Det er derfor ikke et krav at vedkommende uttrykkelig tilkjenner å være utsatt for menneskehandel hvis andre omstendigheter gir holdepunkter for at vedkommende er utsatt for menneskehandel"

Kommentar: Det er her viktig å eksemplifisere og konkretisere "andre omstendigheter". Et vesentlig spørsmål blir hvem andre enn kvinnene som kan fremme holdepunkter for at hun er utsatt for menneskehandel. For Kirkens Bymisjons vedkommende er vi opptatt av om hjelpeorganisasjoner kan definere en person til å være offer for menneskehandel – og om dette holder for å få innvilget kvinnene midlertidig arbeidstillatelse? Dette bør det komme klarhet i, da det også var uklart i forhold til den tidligere refleksjonsperioden.

2.3. Tillatelsen

Sitat: "Tillatelsen danner ikke grunnlag for familiegjenforening, likevel slik at barn av utlendingen i særlige tilfeller kan gis familiegjenforening"

Kommentar: Det er viktig at det åpnes for familiegjenforening med barn. At kvinnene har muligheten til å få sine barn til Norge er ofte vesentlig og avgjørende for om kvinner tør å bryte med miljøet og anmelde bakmenn. Dette bør påpekes sterkere, og det bør klargjøres hva som er "særlige tilfeller".

3.1. Kriterier for ny midlertidig arbeidstillatelse

Sitat: "Formålet med å innvilge tillatelse i medhold av dette punktet er særlig å tilrettelegge for at straffeforfølgning av bakmenn kan finne sted"

Kommentar: Det bør tydeligere beskrives at innvilgelse av tillatelse gjøres for kvinnenes beste slik at de i denne perioden kan føle trygghet og få ro – og at formålet ikke bare er at straffeforfølgelse av bakmenn kan finne sted.

Sitat: "...innvilge ny midlertidig arbeidstillatelse.....til utlending.....hvis:

- politiet etterforsker saken eller har innledet straffeforfølgning mot bakmenn i saken".

Kommentar: Det er da viktig at politiet etterforsker slike saker. Kvinnene rår ikke over hvilke prioriteringer politiet gjør og kan ikke "straffes" (med å ikke få midlertidig arbeidstillatelse), fordi politiet ikke setter i gang etterforskning eller ikke prioriterer slike saker.

Sitat: "Utlendingsdirektoratet legger særlig vekt på om politiet/påtalemyndigheten anser utlendingens tilstedeværelse i Norge som hensiktsmessig for å gjennomføre etterforskningen eller straffesaken"

Kommentar: Det er her meget viktig at kvinnen ikke får bli i Norge bare fordi politiet/påtalemyndigheten ser det som hensiktsmessig, men at hun ut i fra at hun er et offer for menneskehandel, og dermed er blitt utsatt for alvorlige brudd på menneskerettighetene, skal få bli i Norge. Vi ser det som vesentlig å påpeke at en kvinne bør få bli ut i fra sosiale og menneskelige hensyn, og ikke bare ut i fra at hun er et hensiktsmessig vitne å beholde i landet.

På dette punktet vil vi vise til erfaringer fra Italia der opphold oftere begrunnes med sosiale og menneskelige hensyn og ikke fordi kvinnen er en "brikke"/vitne i politiets sak.

3.2. Tillatelsen

Sitat: "Tillatelsen kan unntaksvis danne grunnlag for familiegjennforening"

Kommentar: Muligheten for familiegjennforening (og da med kvinnenens barn) er under den et årige arbeidstillatelse enda viktigere enn de første tre månedene.

4. Etter utløpet av midlertidig tillatelse

Sitat: "Dersom utlendingen søker en tillatelse om opphold etter at den midlertidige tillatelsen.....ikke lenger gjelder, skal det foretas en ordinær vurdering....."

Kommentar: Hvor reelt er det at kvinnen har noen mulighet til å få lenger/varig opphold i Norge, spesielt når hun er fra utenfor Schengen? Bør vi gi varig opphold i stedet for bare et år? Dette betyr at vi anerkjenner kvinnen/et offer for menneskehandel som flyktning i henhold til Flyktningkonvensjonen og hun blir sett på som

- forfulgt fordi hun tilhører en sosial gruppe, i disse tilfellene som "kvinne som utsatt for menneskehandel".
- at hun ikke gis beskyttelse i hjemlandet og risikerer å bli retraffikert.

Sitat: "...tas særlig hensyn til tiltak som tilsikter å legge til rette for reetablering av utlendingen i hjemlandet"

Kommentar: Bra, men da viktig med gode og korrupsjonsfrie samarbeidspartnere i kvinnenens hjemland.

Mangler i instruksene:

Vi ønsker å påpeke viktigheten av å konkretisere hvem som skal følge opp kvinnen i perioden hun har midlertidig arbeidstillatelse. Dette gjelder i forhold til

- Bolig; hvor hun skal bo? Er et krisesenter et naturlig og ønskelig alternativ for alle?
- Økonomi; hva skal hun leve av (hvis hun ikke får jobb)? Skal et sosialsenter ha ansvaret for den økonomiske bistanden?

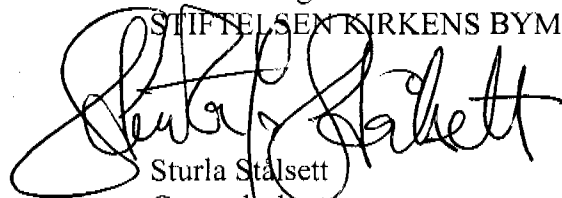
- Sosialt og psykologisk; hvilke rettigheter og muligheter har hun til å få sosial og psykologisk oppfølging?
- Praktisk; hvem skal følge henne opp praktisk?

Oppsummering

Kirkens Bymisjon er positiv til forslaget om å gi kvinner utsatt for menneskehandel tilbud om midlertidig arbeidstillatelse i Norge. Vi ser det som viktig å begrunne dette ikke bare ut i fra politiets mulighet til å ta bakmenn, men også ut i fra at dette er kvinner som ut fra sosiale og menneskelige hensyn trenger opphold i Norge. Det er vesentlig at et tilbud om midlertidig arbeidstillatelse i hovedsak begrunnes med kvinnenes ve og vel og ikke ut i fra et "myndighetsperspektiv" der kvinnene skal gi noe tilbake til den norske stat. Kvinner som er utsatt for menneskehandel er blitt utsatt for grove menneskerettsbrudd og må behandles deretter.

Med vennlig hilsen

STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO



Sturla Stålsett
Generalsekretær